

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

**Випуск 7
Том 2**

Засновано у 2015 році

Рівне – 2018

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 7. Том 2 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан, Н. М. Гринькова та ін. – Рівне : РДГУ, 2018. – 268 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступник головного редактора: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу історії освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри природничо-математичних дисциплін Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габлітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Ламанаускас В., доктор соціологічних наук, професор, директор науково-методичного Центру «Scientia Educologica», професор Шяуляйського університету (м. Шяуляй, Литовська Республіка);

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Малолєпши Елігіуш, др. хаб., професор, декан педагогічного факультету Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові;

Пелех Л. Р., доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри міжкультурної комунікації та історії світової літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелех Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Сойчук Р. Л., доктор педагогічних наук, професор, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Стоклоса К., доктор наук, професор, Інститут Зигмунд-Неуман (Дрезден, ФРН);

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту Херсонського державного університету;

Шмид К., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії і теорії виховання Жешувського університету (м. Жешув, Республіка Польща);

Шугасва Л. М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Ящук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання Рівненського державного гуманітарного університету;

Баліка Л. М. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України (галузі науки – педагогічні).

Упорядники: **проф. Петренко О.Б.**, **доц. Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ.**

Рецензенти: **Сейко Н. А.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової і міжнародної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Кравченко О. О. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №3 від 29 березня 2018 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Дефініція і сутнісне наповнення поняття «освітнє середовище» у контексті сучасної освітньої парадигми	6
Кравченко О. О. Problematyka wdrażania podejścia płci w procesie szkolenia pracowników społecznych.....	17
Черній А. Л., Пустовіт Г. П. Інноваційні зміни в системі післядипломної педагогічної освіти: регіональний контекст.....	25
Карпенчук С. Г. Європейські цінності – цінності загальнолюдські.....	34
Бабійчук С. М. Ретроспективний аналіз ролі освіти та науки у братських школах України.....	46
Баліка Л. М. Актуалізація поглядів видатних українських педагогів щодо ролі книги та читання у вихованні особистості....	53
Бричок С. Б. Ідеї вивчення дитини дошкільного віку і оточуючого її середовища у спадщині С. Моложавого (20-30- рр. ХХ ст.).....	60
Гринькова Н. М. Вікові аспекти морального виховання молодших школярів: ретроспективний аналіз.....	74
Гудовсек О. А. Стан дослідженості проблеми підготовки майбутніх учителів галузі мистецтва в Україні.....	82
Журба К. О. Підготовка вчителів до виховання смисложиттєвих цінностей у школярів основної і старшої школи.....	91
Колупаєва Т. Є. Особливості професійної готовності майбутнього вчителя до роботи у початковій школі.....	102
Косарєва О. І. Психолого-педагогічна сутність взаємин батьків та дітей дошкільного віку.....	114
Косенчук О. Г. Інноваційна особистість майбутнього педагога дошкільної освіти як наукова проблема.....	123
Магрламова К. Г. Нормативно-правова база професійної підготовки майбутніх лікарів у вищих медичних навчальних закладах Великої Британії.....	131
Машкіна Л. А. Творча спадщина А. С. Макаренка в контексті розвитку дошкільної освіти в Україні.....	140
Машовець М. А. Трудове виховання дітей дошкільного віку: пошук нових ідей.....	147
Найда Р. Г. Проблема аксіологізації підготовки майбутніх педагогів у сучасній системі освіти.....	154
Оксенюк О. В. Сучасний стан дитячих будинків сімейного типу на Рівненщині.....	163
Омеляненко А. В. Жанри професійної комунікативної культури майбутніх фахівців дошкільної освіти.....	170
Петренко С. В. Gamification як інноваційна освітня технологія	177

Руденко Н. М., Федорова Н. В. Професійна підготовка майбутніх вихователів спеціальних закладів дошкільної освіти у сфері навчання і виховання дітей із затримкою психічного розвитку.....	185
Сілков В. В., Сілкова Е. О. Шляхи формування професійних компетентностей у майбутніх вчителів початкових класів.....	194
Стельмашук Ж. Г., Панчук А. П. Проблема дисциплінованості учнів у контексті формування нової української школи.....	205
Ціпан Т. С. Сутність і наукові визначення феномену акмеологія.	212
Шулігіна Р. А. Історико-педагогічний і сутнісний аналіз проектного навчання майбутніх педагогів.....	221
Доробки молодих науковців	
Войтович О. В. Формування емоційної стійкості майбутнього вихователя в процесі професійної підготовки.....	230
Олійник О. М. Культивування емоційної культури як ціннісної потреби дитини дошкільного віку.....	239
Ратинська І. В. Гуманізація виховного середовища закладу вищої освіти у вихованні моральної відповідальності студентів..	247
Тарадюк Д. О. Принцип індивідуалізації – основа розбудови інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти.....	256

ПРОБЛЕМА АКсіОЛОГІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Анотація. У статті здійснено аналіз методологічних засад підготовки майбутніх педагогів на положення гуманістичної парадигми. Визначено основні проблеми організації гуманістичного виховання студентів. Охарактеризовано складові особистісної гуманістичної концепції педагога. Доведено, що підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти є ефективною за умов її здійснення як системи на принципах цілісності та структурної завершеності. Виокремлено педагогічні умови реалізації основних положень гуманістичного виховання студентів, серед яких – трансформація освітньо-культурного середовища навчального закладу, забезпечення соціально-психологічного комфорту, професійна компетентність викладачів. Визначено етапи підготовки педагога до гуманістичного виховання дітей дошкільного віку.

Ключові слова: виховання, гуманістичні цінності, гуманізація педагогічного процесу, гуманістичне виховання, дитина дошкільного віку, професійна підготовка педагога, гуманістична особистісно-професійна позиція.

Постановка проблеми. Розвиток суспільства зумовлює появу нових вимог, що націлені на формування в підростаючого покоління креативності та інноваційності. Виконання окреслених вимог переорієнтовує парадигму «суспільство – індивід» на «людина – людство». Також у суспільстві ХХІ ст. зростає роль гуманістичних орієнтацій. Поступова втрата сучасним молодим поколінням адаптованості до динамічних трансформацій соціуму викликає занепокоєння у науковців, педагогів. Виникає потреба у фахівцях, які здатні оперативно реагувати на нові вимоги, розвиватися й творити в контексті гуманістичної парадигми.

Підготовка фахівця, який використовуватиме у своїй роботі конструкціоністський підхід, потребує реалізації множинних цілей в освіті. Осмислення молодим поколінням своєї значущості в період переорієнтацій суспільства допоможе у становленні гуманістичних пріоритетів. Як наслідок – змінюватимуться підходи до виховання гуманізму в підростаючого покоління, де знання, вміння та навички націлені на особистісний розвиток.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Ідеї гуманізації суспільства повинні інтегрувати цілісні уявлення про себе та навколишній світ. Уперше принципи гуманізму був обґрунтований Я.-А. Коменським. Теоретичні засади гуманістичної парадигми розкрито у вітчизняній педагогіці К. Д. Ушинським, В. І. Водовозовою, П. Ф. Лєсафтом, В. П. Вахтеровим, Л. М. Толстим, С. Ф. Русовою. Педагогічні концепти

гуманізації освіти представлені у наукових працях А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського, Ш. О. Амонашвілі, Е. М. Ільїна, І. П. Волкової, В. Ф. Шаталова, С. Л. Соловейчика, В. М. Матвєєва та інших.

Сьогодні проблема гуманізації в освітній галузі залишається пріоритетною та потребує розробки орієнтирів подолання стереотипізму в освіті (І. Зазюн, О. Кононко, Л. Новикова, О. Савченко). Аналіз наукових доробок у дошкільній освіті дає можливість виокремити роботи вчених, що розробляли гуманістичну парадигму та досліджували зміст гуманістичного виховання, зокрема, А. Богуш, І. Бех, Н. Гавриш, Т. Поніманська, І. Дичківська, О. Шиманська.

На сучасному етапі трансформації суспільства проблема підготовки фахівців дошкільної галузі набуває неабиякої актуальності. Аналіз психолого-педагогічних джерел щодо підготовки майбутніх вихователів до роботи з дітьми засвідчив необхідність удосконалення та змін поглядів, підходів у роботі (І. Бех, А. Богуш, Н. Гавриш, Г. Беленька, Т. Поніманська, І. Дичківська, Т. Піроженко, С. Якименко, Л. Соловійова, Л. Калмикова). Особливості розвитку студентської молоді в процесі фахового становлення розкрито в роботах А. М. Богуш, В. Г. Дряпки, Е. Е. Карпової, Л. Г. Коваль, О. Я. Ростовського, О. П. Рудницької, О. П. Щолокової. Означеними науковцями також розглядаються шляхи формування духовного потенціалу студентів та аналіз проблеми виховання ціннісних орієнтацій. Дослідження впливу культурно-освітнього середовища закладу вищої освіти на процес становлення особистості студента було здійснено в науковій праці В. А. Ясвіна [18].

Мета статті полягає в аналізі методологічних засад підготовки майбутніх вихователів до гуманістичного виховання дітей дошкільного віку, розкритті педагогічних умов готовності майбутнього фахівця до здійснення міжсуб'єктивної взаємодії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Становлення майбутнього фахівця передбачає багатоаспектний процес адаптації до вимог суспільства. Педагог як особистість є динамічною системою, яка в процесі свого зростання досягає психоемоційної та фахової зрілості, здійснює самоконтроль, несе відповідальність за прийняте рішення, асертивна і логічно мислить.

Роль педагога як організатора виховного середовища зростає у зв'язку з особливостями соціально-морального розвитку дитини, адже, оточуючий світ дошкільника виконує роль основи формування необхідних цінностей. Внутрішній світ дитини відображає відкритість, довіру, справедливість, які представляються цінностями. Педагог, взаємодіючи з дитиною або дитячим колективом є зразком взаємодії з оточуючим світом.

Головною ознакою цінності є здатність об'єднати позитивні якості особистості на благо самої людини та соціуму. З позиції гуманної педагогіки, педагог, який керується у своєму житті ціннісними вимірами, зможе сформувати цінності гуманізму і в дітей дошкільного віку.

Гуманний і гармонійний педагог прищеплює ціннісні орієнтації не лише дітям, а й батькам та колегам. Виховання дитини як самодостатньої особистості з відсутністю страху бути висміяним за свої невдачі вимагає від педагога рефлексивного аналізу рівня особистого життя, професійної компетентності та взаємин із дітьми та батьками.

Духовний розвиток людини, як уважав В. Сухомлинський, починається із розвитку в неї різноманітних почуттів. Вони зміцнюють волю й розум, характеризують ставлення людини до себе, природи, праці інших, роблять особистість більш цікавою та оригінальною. У зв'язку з цим дітей потрібно навчити любити, поважати, співчувати й уміти висловлювати ці почуття [16].

Перед організатором життєдіяльності дошкільника передусім постає завдання реалізувати багатовимірність гуманістичної педагогічної парадигми, основу якої становлять природовідповідний напрям, напрями вільного виховання, культурологічний та особистісно зорієнтований. Отже, проблема дитинства як складного феномену вимагає від педагога відповідальності, гуманності що уможливають нормалізацію онтогенезу дитини.

Варто зауважити, що на сьогодні залишається досить актуальною проблема переорієнтації майбутніх фахівців дошкільного профілю з «навчально-дисциплінарної на особистісну модель взаємин з дітьми» [8]. Таке бачення проблеми зумовлює необхідність у науковому обґрунтуванні цілісного підходу щодо аналізу та змісту підготовки педагога до особистісно зорієнтованої взаємодії з дітьми на засадах гуманних цінностей.

У процесі підготовки фахівця-дошкільника важливою є його орієнтація на максимальну реалізацію своїх можливостей та формування гуманного педагогічного мислення. Шалва Олександрович Амонашвілі вказував на скуте педагогічне мислення матеріальними реаліями життя. Як наслідок цього – продовжує існувати авторитарна практика, що гальмує гуманізацію освітнього простору. Завданням гуманної педагогіки є розширення свідомості людини і включення в неї духовності. Тим самим керуючись положеннями концепції гуманної педагогіки Ш.О. Амонашвілі, забезпечити взаємодію, взаємодопомогу та взаємопідтримку вихователів і дітей [1].

На думку С. Г. Карпенчук та Л. Ю. Семенюк-Іванюк, обґрунтування педагогічного мислення через поняття «якість особистості» характеризується тим, що його суть розкривається в загальному вигляді і зводиться до вказівки на види дій, в яких вона об'єктивізується [8, с.61]. У наукових працях вчених поняття «педагогічне мислення» досліджується як особливий склад розуму (Н. Кузьміна, К. Осипова) або провідна професійна здібність (Ф. Хмелюк, С. Годник, Л. Нікітенкова).

Формування особистості педагога у процесі фахової підготовки здійснюється в культурно-освітньому середовищі, що сприяє

гуманістичному вихованню майбутніх вихователів. Постійне оновлення психолого-педагогічного змісту професійної підготовки, практична діяльність студентів, а також самостійна дослідницька робота ціленаправлено створюють освітнє середовище майбутнього педагога, що ґрунтується на гуманних цінностях та готує студентів до роботи з дітьми дошкільного віку. Окрім того, застосування сучасних інформаційно-комунікативних та інноваційних педагогічних технологій визначає спрямованість та динаміку взаємодії учасників навчального процесу. Особливістю гуманістично спрямованого освітнього середовища є науково-педагогічні форми роботи зі студентами під час аудиторної та позааудиторної роботи, під час яких взаємодія «викладач – студент» насичується досвідом гуманного змісту.

У процесі дослідження була здійснена спроба цілісного аналізу побудови моделі розвитку ціннісних орієнтирів майбутнього педагога. Особлива увага при цьому приділялася змісту гуманістичної взаємодії педагога з дитиною під час практичної підготовки. Наші спостереження за взаємодією студентів під час навчального процесу та в ході практичної діяльності засвідчили часткову відсутність потреби в удосконаленні професійної культури. Дані, одержані експериментальним шляхом, підтверджують наші припущення щодо суперечностей між загальним рівнем культури сучасної молоді та необхідністю організації гуманного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти. Окреслені проблеми підготовки педагогів до гуманістичного виховання будуть вирішені лише за умови гуманістичної спрямованості освітнього простору.

Підготовка майбутніх педагогів у світлі гуманістичної парадигми, насамперед вимагає синтезуючого підходу. А сучасне дошкільня при цьому потребує генератор ідей гуманних цінностей. Для реалізації поставлених завдань педагогу найперше необхідно сформуватися як інтелігенту. Успіх гуманістичного виховання залежить не лише від зовнішніх, а і внутрішніх позицій суспільства (педагога). Неможливо формувати гуманні взаємини в освітньому середовищі без загальнонаціональних гуманістичних ідей. М. Грушевський зазначав, що нація замість сил духовних, інтелігентних дістає інтелігенцію номінальну, яка не становить активного, творчого елемента.

У становленні майбутніх вихователів вагоме значення має мотиваційний компонент. Основними джерелами формування вмотивованого фахівця є безпосередньо внутрішній мотив до роботи з дітьми; практична діяльність, що визначає реальність прагнень та наполегливість у здобутті обраної професії; ціннісні орієнтири як основна умова при взаємодії з дітьми. Гуманістична педагогічна позиція окреслюється ступенем оволодіння теоретичними знаннями та мірою проникнення у світ дитини [3].

Важливо зауважити, що актуальними у процесі підготовки педагогів залишаються ідеї щодо формування практичних умінь реалізації

завдань гуманістичної парадигми. Діяльнісний простір студента є результатом його педагогічного освоєння. Водночас семантична репрезентація представлена рівнем усвідомлення студентом себе як учасника гуманістичного виховного середовища. Оскільки технократизація суспільства вносить свої корективи у світ дитинства, то для педагога важливого значення набуває вміння виявляти суперечності та здійснювати необхідні заходи щодо їх подолання з метою виховання гуманістичних ідей та цінностей як базових у життєдіяльності дитини. Аналіз спостережень роботи вихователів дає змогу стверджувати про присутність авторитаризму в спілкуванні з дитиною, у поведінці та діях, що позбавляють тим самим дитину можливості довіряти, втрачати страх, бути відкритою.

Відзначимо, що реалізація основних положень парадигми гуманізму серед студентської молоді забезпечується педагогічними умовами, які будуть створені в навчальному закладі, зокрема трансформацією культурно-освітнього середовища навчального закладу. Реалізація власних інтересів та здібностей, морально-духовний розвиток забезпечить успішне виконання професійно-практичної підготовки. Ще однією умовою формування гуманістичного педагога є забезпечення соціально-психологічного комфорту. Взаємини «викладач – студент» забезпечують якісну фахову підготовку та є значущими в особистому та професійному становленні [12]. У контексті дослідження можна виділити також тенденцію до самовдосконалення та моніторинг педагогічних систем.

Підготовка педагога вимагає формування компетентностей, які набуваються у процесі навчально-практичної діяльності. Важливим аспектом в аналізі підготовки майбутніх вихователів до гуманістичного виховання дітей дошкільного віку є аналіз механізмів реального втілення методологічних засад на визначених етапах предметно-практичної діяльності студента. Структуру освітнього процесу умовно можна поділити на три етапи: початковий, основний, завершальний. Вихідні теоретичні положення для визначення етапів гуманістичного виховання студентів ґрунтуються на баченні феномену гуманізму як базової ціннісної характеристики, в якій проявляється рівень розвитку особистості. Процедура визначення етапів підготовки майбутніх вихователів є результатом спостережень та аналізу освітнього процесу.

Мета початкового етапу підготовки майбутніх фахівців до роботи в закладі дошкільної освіти на засадах гуманізму полягає у визначенні засобів гуманізації освіти. Орієнтирами є нормативні, концептуальні документи та положення. Вимоги компетентнісного підходу до організації освітнього середовища мають місце у навчальних програмах, освітньо-кваліфікаційних характеристиках, освітньо-професійних програмах. Таким чином буде реалізовано принцип багатоаспектності та системності в підготовці майбутніх педагогів до професійної діяльності.

Керуючись принципами концептуальної цілісності та структурної

завершеності, для реалізації мети основного етапу підготовки слід використовувати модель підготовки майбутніх педагогів до гуманістичного виховання. Урізноманітнення форм, засобів, методів та прийомів роботи зі студентами позитивно вплинули на становлення гуманного фахівця. Ефективними, на наш погляд, є впровадження таких інноваційних форм взаємодії як коучинг, робота фокус групи, тренінг-семинар, ділові ігри тощо. Використання методів діалогу, моделювання педагогічних ситуацій, стимулювання та корегування забезпечують конструктивізм трансформаційним процесам у роботі зі студентами.

Методологічні положення завершального етапу підготовки майбутніх педагогів включають концептуальні положення гуманістичної парадигми. Перед студентами постає завдання закріпити набуті вміння в реальній педагогічній ситуації. Досягнути позитивних результатів у цьому напрямі можна лише за умов системності, суб'єктивності та полісуб'єктивності. При цьому практична діяльність студента набуває важливого значення та репрезентує результат підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти до гуманістичного виховання дітей дошкільного віку.

Висновки і перспективи подальших наукових розвідок.

Підготовка майбутніх педагогів до здійснення реалізації завдань гуманістичної парадигми в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти залишається актуальною і до сьогодні. Її основним завданням є практична реалізація змісту гуманістичної освіти не лише в процесі теоретико-практичної підготовки студента так і під час здійснення безпосередньо професійної діяльності вихователя. Важливо, щоб майбутні педагоги гармонізували дихотомію внутрішнього та зовнішнього процесу гуманістичного виховання. Репрезентований аналіз гуманістичного виховання майбутніх педагогів є змогою інтегрувати складові професійного становлення з метою наповнення їх гуманістичними смислами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Амонашвілі Ш.О. Школа життя: [пер. з рос.] / Ш.О. Амонашвілі. – Хмельницький: Подільський культурно-просвітницький центр ім. М.К. Реріха, 2002. – 170 с.
2. Амонашвили Ш.А. Педагогическая симфония / Ш.А. Амонашвили Ш.А. – М.: МЦР, 2002. – 672 с.
3. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання. Монографія. / Г.В. Беленька. – К.: Світлич, 2006. – 304 с.
4. Беляев Г.Ю. Педагогическая характеристика образовательной среды в различных типах образовательных учреждений / Г.Ю. Беляев. – М.: ИЦКПС, 2000.
5. Вайнцвайг П. Десять заповедей творческой личности: [пер. з англ.] / П. Вайнцвайг. – М.: Прогресс, 1990. – 192 с.

6. Горчакова О.А. Особистість у полікультурному освітньому середовищі вищого навчального закладу. / О.А. Горчакова // Философия образования личности: матер. Междунар. конф. – Запорожье, 2010.
7. Гуманістичне виховання дітей дошкільного віку в контексті інноваційної педагогічної діяльності : [монографія / за наук. ред.. Т.І. Поніманської, І.М. Дичківської]. – Рівне : Волинські обереги, 2012. – 208с.
8. Карпенчук С.Г. Нове педагогічне мислення: теорія і практика: науково-методичний посібник / С.Г. Карпенчук, Л.Ю. Семенюк-Іванюк. – Рівне: ТОВ «Принт Хауз», 2013. – 304 с.
9. Корогод Л.П. М. Грушевський про місце і роль молоді в національному розвитку України. / Л.П. Корогод // матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Навчання молоді на сучасному етапі: питання методології й методики». – К.: «А.Л.Д.», 1996.
10. Корчак Я. Как любить ребёнка. Книга о воспитании / Я. Корчак; [пер. з польск.]. – М.: Политгиздат, 1990. – 493 с.
11. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору: монограф. / В.Г. Кремень. – К.: Пед. думка, 2009. – 529 с.
12. Кузьмина Н. В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования. / Н.В. Кузьмина – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2001. – 144 с.
13. Мид М. Культура и мир детства: Избр. произв. / М. Мид; [пер. з англ. и коммент. Ю.А. Асеева; сост. и послесловие И.С. Кона]. – М.: Наука, 1988. – 429 с.: ил.
14. Побірченко Н.С. Дитинство як предмет етнопедагогічних досліджень / Н.С. Побірченко // Шлях освіти. – 2002. - № 2. – С. 45-51.
15. Савченко О.Я. Виховний потенціал початкової школи / О.Я. Савченко. – [2-ге вид., доп., перероб.]. – К.: Богданова А.М., 2009. – 228 с.
16. Сухомлинський В.О. Виховання обов'язку / В.О.Сухомлинський: Вибр. твори. – К.: Рад. школа, 1977. – Т.5. – С. 472-488.
17. Фельдштейн Д.И. Социальное развитие в пространстве-времени Детства / Д.И. Фельдштейн. – М.: Флинта, 1997. – 160 с.
18. Ясвин В.А. Образовательная среда: от моделирования к проектированию / В.А. Ясвин. – 2-е изд. – М.: Смысл, 2001.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED:

1. Amonashvili Sh.O. Shkola zhyttia: [School of Life] [per. z ros.] / Sh.O. Amonashvili. – Khmelnytskyi: Podilskyi kulturno-prosvitnytskyi tsentr im. M.K. Rerikha, 2002. – 170 s. (in Ukrainian)
2. Amonashvily Sh.A. Pedagogicheskaja simfonija [Pedagogical

- Symphony] / Sh.A. Amonashvili Sh.A. – M.: MTsR, 2002. – 672 s. (in Russian)
3. Bieliienka H. V. Vykhovatel ditei doshkilnogo viku: stanovlennia fakhivtsia v umovakh navchannia. Monohrafiia.[Teacher of Preschool Children: Becoming a Specialist in a Learning Environment. Monograph.] / H.V. Bieliienka. – K.: Svitych, 2006. – 304 s. (in Ukrainian)
 4. Beliajev H.Yu. Pedagogicheskaja kharakteristika obrazovatel'noi sredy v razlichnykh tipakh obrazovatelnykh uchrezhdenij [Pedagogical Characteristic of the Educational Environment in Different Types of Educational Institutions] / H.Yu. Beliaev. – M.: YTsKPS, 2000. (in Russian)
 5. Vaincvaih P. Desjat' zapovedei tvorcheskoi lichnosti [The Ten Commandments of the Creative Personality] : [per. z anh]. / P. Vaintsvaih. – M.: Prohress, 1990. – 192 s. (in Russian)
 6. Horchakova O.A. Osobystist u polikulturalnomu osvitnomu seredovyschi vyshchoho navchalnogo zakladu. [Specificity in the Semi-cultural and Basic Health of the Mid-term Naschalnogo Mortgage.] / O.A. Horchakova // Fylosofyia obrazovanyia lychnosti: mater. Mezhdunar. konf. – Zaporozhe, 2010. (in Ukrainian)
 7. Humanistychno vykhovannia ditei doshkilnogo viku v konteksti innovatsiinoi pedahohichnoi diialnosti [Humanistic Upbringing of Children of Preschool Age in the Context of Innovative Pedagogical Activity: [monograph] : [monohrafiia / za nauk. red.. T.I. Ponimanskoi, I.M. Dychkivskoi]. – Rivne : Volynski oberehy, 2012. – 208 s.(in Ukrainian)
 8. Karpenchuk S.H. Nove pedahohichne myslennia: teoriia i praktyka [New Pedagogical Thinking: Theory and Practice: textbook] : naukovo-metodychnyi posibnyk / S.H. Karpenchuk, L.Iu. Semeniuk-Ivaniuk. – Rivne: TOV “Prynt Khauz”, 2013. – 304 s. (in Ukrainian)
 9. Korohod L.P. M. Hrushevskyyi pro mistse i rol molodi v natsionalnomu rozvytku Ukrainy. [M. Hrushevsky about the Place and Role of Youth in the National Development of Ukraine] / L.P. Korohod // mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. “Navchannia molodi na suchasnomu etapi: pytannia metodolohii y metodyky”. – K.: “A.L.D.”, 1996. (in Ukrainian)
 10. Korchak Ya. Kak liubit' rebjenka. Kniga o vospitanii [How to Love a Child. A Book about Upbringing] / Ya. Korchak; [per. z polsk.]. – M.: Polytyzdat, 1990. – 493 s. (in Russian)
 11. Kremen V.H. Filosofiia liudynotsentryzmu v stratehiiakh osvitnoho prostoru: monohraf. [Philosophy of Man-centeredness in the Strategies of Educational Space: Monograph] / V.H. Kremen. – K.: Ped. dumka, 2009. – 529 s. (in Ukrainian)
 12. Kuz'mina N. V. Akmeologicheskaja teoriija povyshenija kachestva podgotovki specialistov obrazovaniya.[Akmeological Theory of

- Improving the Quality of Training Specialists in Education] / N.V. Kuz'mina – M.: Issledovatel'skij centr problem kachestva podgotovki specialistov, 2001. – 144 s. (in Russian)
13. Mid M. Kul'tura i mir detstva: Izbr. proizv.[Culture and the World of Childhood] / M. Mid; [per. z angl. i komment. Yu.A. Asejeva; sost. i posleslovije Y.S. Kona]. – M.: Nauka, 1988. – 429 s.: il. (in Russian)
 14. Pobirchenko N.S. Dytynstvo yak predmet etnopedagogichnykh doslidzhen [Childhood as an Object of Ethnopedagogical Research] / N.S. Pobirchenko // Shliakh osvity. – 2002. - № 2. – S. 45-51. (in Ukrainian)
 15. Savchenko O.Ya. Vykhovnyi potencial pochatkovoї shkoly [Primary School Educational Potential] / O.Ya. Savchenko. – [2-he vyd., dop., pererob.]. – K.: Bohdanova A.M., 2009. – 228 s. (in Ukrainian)
 16. Sukhomlynskyi V.O. Vykhovannia obov'язku [Upbringing of duty] / V.O.Sukhomlynskyi: Vybr. tvory. – K.: Rad. shkola, 1977. – T.5. – S. 472-488. (in Ukrainian)
 17. Feldshtein D.Y. Socyal'noje razvittije v prostranstve-vremeny Detstva [Social Development in the Space-time of Childhood] / D.Y. Feldshtein. – M.: Flinta, 1997. – 160 s. (in Russian)
 18. Yasvin V.A. Obrazovatel'naja sreda: ot modelirovanja k projektirovaniju [Social Development in the Space-time of Childhood] / V.A. Yasvin. – 2-e izd. – M.: Smysl, 2001. (in Russian)

Аннотация. В статье осуществлен анализ методологических основ подготовки будущих педагогов на основе положений гуманистической парадигмы. Определены основные проблемы организации гуманистического воспитания студентов. Охарактеризованы составляющие личностной гуманистической концепции педагога. Доказано, что подготовка будущих специалистов дошкольного образования является эффективной, если осуществляется как система на принципах целостности и структурной завершенности. Выделены педагогические условия реализации основных положений гуманистического воспитания студентов, среди которых трансформация образовательно-культурной среды учебного заведения, обеспечения социально-психологического комфорта, профессиональная компетентность преподавателей. Определены этапы подготовки педагога к гуманистическому воспитанию детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: воспитание гуманистических ценностей; гуманизация педагогического процесса; гуманистическое воспитание, ребенок дошкольного возраста, профессиональная подготовка педагога; гуманистическая личностно-профессиональная позиция.

Abstract. The article deals with the analysis the methodological principles of preparing future educators for the positions of the humanistic paradigm. The basic

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 7
Том 2

Упорядники:
проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 29.03.2018 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №204/1. Наклад 300

I – 66 **Інноватика у вихованні** : зб. наук. пр. Вип. 7. Том 2 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан,
Н. М. Гринькова та ін. – Рівне : РДГУ, 2018. – 268с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ВРМ-ПОЛІГРАФ
вул. Буковинська, 3, м. Рівне, 33000;
тел.: 0362-64-21-34